

סמסטר ב' תשע"ו

ד"ר חמי יפה
יום ה' 18-20
קורס סמינריון בחירה

מערכת הרפואה בקהילה

מרצה: ד"ר חמי יפה mulia1@yahoo.com

שעות קבלה: בתיאום מראש

דרישות קדם: אין

הגדרה:

מערכת הבריאות האמבולטורית (שאינה אשפוזית) ובה נכללים: קופות החולים, בתי חולים פרטיים, משרד הבריאות כספק שרותים, מכונים פרטיים ומוסדות טיפוליים אחרים.

מטרות הקורס:

המערכת הרפואית בארץ ובעולם, נעה לאורך השנים בכמעין מטוטלת בין העדפה לטיפול ולאשפוז במוסדות ייעודיים (בתי חולים), לבין טיפול בסביבתו ה"יותר טבעית" של המטופל, הקהילה או ביתו. מטוטלת זו מושפעת מהלכי רוח תרבותיים, כמו גם מאילוצים תקציביים שינויים דמוגרפיים וחברתיים לאור זאת, יש מקום להעמיק בהכרת הרפואה בקהילה והאלמנטים המייחדים אותה. וכך, הקורס יעסוק בכלל המערכת הרפואית בקהילה, בדגש על קופות החולים המהוות את מרכז הכובד של הנשיאה בטיפול בקהילה.

חובת נוכחות בשיעורים - 80%

קביעת הציון - עפ"י מבחן 100%

הנושאים המרכזיים בקורס:

סדר הנושאים ומשך העיסוק בכל נושא יהיו גמישים.
כללי - הכרות עם מערך השרותים הרפואיים הקיימים בקהילה.
קופות החולים - היסטוריה, השפעת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, מאפיינים מבניים: ניהוליים ותפעוליים-(מבנה ארגוני מועצה, דירקטוריון, הנהלה, חטיבות ואגפים. מוטת שליטה, מטה לעומת מחוז).
יחסי גומלין בין הקהילה לבין השחקנים במערכת - משרד הבריאות, מכונים פרטיים ובתי חולים
משאבים וניהול תקציב - מקורות התקציב, עקרונות קפיטציה, רכש: בתי חולים, ספקים פרטיים, תרופות, טכנולוגיות, בינוי.

איכות השרות בקהילה (מדדים - פרויקט המדדים הלאומי, HVA) ואיכות נתפשת
רפואה מנוהלת ובקרות - ספקי שרותים: רופאים ומכונים, מנפ"ר, מיתא"ר תרופות, דימות
מבנה ופריסת השרות בקופות - רפואה שכירה לעומת עצמאית, רפואה ראשונית, שניונית, מכונים, מעבדות. בעלות על
נדל"ן לעומת שכירות.

מערכות מידע בקהילה (רפואיות, ניהוליות, רשמים)
שווק פרסום ותקשורת - מעברים בין הקופות
שב"ן

מעטפות שרותים רפואיות - שיניים, רפואה משלימה, מרפאות מטיילים מרפאות ספורט
התפתחות הילד כמודל - אבחון וטיפוליים בתחום הגדל במהירות וההיערכות אליו בקהילה
ניהול סיכונים בקהילה

פרויקטים בקהילה - השוויין, טלמדיסין, מחלות כרוניות וניהול מחלה מרחוק (ניטור ביתי), הרופא האישי
מקצועות פארא רפואיים - פיזיותרפיה, תזונה, ריפוי בעיסוק
משרד הבריאות כספק שרותים-התוספת השלישית - רפואה מונעת, גריאטריה ואשפוז סיעודי, בריאות הנפש

חירום בקהילה

מוקדים וביקורי/טיפול בית

הסיעוד בקהילה

בריאות הנפש

ניהול ופתוח כח אדם בקהילה - פערים, פיתוח וקידום

רוקחות בקהילה - רוקחות קלינית, הרוקח כמקדם בריאות, סלי בריאות: עפ"י חוק וספציפיים לכל קופה, בתי מרקחת של
הקופה או בהסדר. מחשוב תרופות ומרשמים, אינטראקציה בין תרופות, פולי-פרמאסי, ועדות חריגים, טפסי 29g

מערכת המשפט והקופות - חוק ביטוח בריאות, חוקים המשיקים לבריאות: חוק זכויות החולה, סודיות רפואית, חקיקה

בריאותית פרופר, דיני עבודה

ניהול מחלה - דוגמת הסוכרת

רצף הטפול קהילה - בית חולים

ניהול הרפואה בקהילה - הרופא המנהל, הרופא הראשוני כציר מרכזי, מנהיגות רפואית

יחסי קופות רופאים - צורות תגמול

מחקר בקופות

ספרי לימוד מובילים:

1. ג.בן-נון, י. ברלוביץ', מ.שני, מערכת הבריאות בישראל, פרק 3 קופות החולים, 2007
2. אהוד קוקיה, נעמי סיגל, יהושע שמר. הרופא המנהל - בנית מנהיגות קלינית להובלת איכות ברפואת הקהילה- דגם מכבי שרותי בריאות. הרפואה כרך 147, חוברת ה 445-449, מאי 2008
3. כנס ים המלח השמיני 2007. קופות החולים: המשטר התאגידי, הגבולות וסלי השרותים. ספר הכינוס בהוצאת המכון הלאומי לחקר שרותי הבריאות ומדיניות הבריאות
4. SHEMER J, FRIEDMAN N L, KOKIA E. HEALTH VALUE ADDED: LINKING STRATEGY, PERFORMANCE AND MEASUREMENT IN HEALTHCARE ORGANIZATIONS. IMAJ-ISRAEL MEDICAL ASSOCIATION JOURNAL. 5 JANUARY P.3-8, 2008